

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Auditrapport 2021 Openbaar Ministerie

Definitief

Colofon

Titel	Auditrapport 2021 Openbaar Ministerie
Uitgebracht aan	Openbaar Ministerie, College van procureurs-generaal
Datum	15 maart 2022
Kenmerk	2022-0000085868

Inhoud

1	Inleiding—4
1.1	Ontwikkelingen en uitdagingen bedrijfsvoering OM—4
1.2	Doel en Doelgroepen—4
1.3	Verspreidingskring—4
1.4	Leeswijzer—5
2	Uitkomsten onderzoek verantwoordingsinformatie financiële overzichten—6
2.1	Controle getrouw beeld financiële overzichten—6
2.2	Financiële overzichten OM 2021 getrouw weergegeven—7
3	Bevindingen in het financieel en materieel beheer—8
3.1	Inleiding—8
3.2	Verbeterplan AO/IC: prioriteitstelling heeft geleid tot zichtbare verbeteringen in het financieel beheer—8
3.3	Afpakketen: beheer waardebeslag verbeterd, tijdige executie van zaken blijft aandachtspunt—8
3.3.1	Waardebeslag: verbeteringen in het beheer doorgevoerd, effecten zichtbaar—9
3.3.2	Executie van vermogenssancties; tijdige executie blijft aandachtspunt—10
3.4	Personeelsbeheer is binnen het OM voldoende ingericht, doorlopende aandacht aanwezig—14
3.5	Inkoopproces, volledigheid inkoopdossiers is een aandachtspunt, onrechtmatigheid vanwege specifieke casuïstiek—14
3.5.1	Volledigheid inkoopdossiers initieel niet altijd geborgd—14
3.5.2	Onrechtmatigheden naleving aanbestedingsregelgeving met name in specifieke casuïstiek—14
3.5.3	Intrekken beleidskader DAS door BZK leidt ook in 2021 tot onrechtmatigheden—15
3.5.4	Tolk- en vertaaldiensten in 2021 nog onrechtmatig—15
3.5.5	Specifieke casuïstiek inzake IT-contracten—15
3.5.6	Monitoring uitnutting Raamovereenkomsten—15
3.6	Betaalproces, kwalitatieve onderbouwing prestatieverklaringen gedurende het jaar sterk verbeterd—16
3.6.1	Prestatieverklaringen gerechtskosten; geen significante bevindingen—16
3.6.2	Prestatieverklaringen reguliere uitgaven; beheersing sterk verbeterd—16
3.6.3	OM voldoet aan de norm betaalgedrag Rijksoverheid—16
3.7	Naleving kaderstelling voor memo- en herstelboekingen in 2021 verdient aanscherping—16
3.8	Geautomatiseerde gegevensverwerking en IT-beheer: investeringen in IT-infrastructuur, autorisatiebeheer Leonardo en Smartflow verbeterd—17
3.8.1	Vervanging primaire IT-systemen onderdeel van strategische planning—17
3.8.2	Leonardo: GITC onderzoek uitgevoerd, geen aanvullende werkzaamheden benodigd—17
3.8.3	Smartflow: schoningsacties op autorisaties uitgevoerd—18
3.9	Beheer bruikleengoederen; administratie centraal belegd, vooruitgang geboekt bij het uitvoeren van de geplande acties—18
3.10	Geen aanwijzingen voor materiële fraude—18
4	Ondertekening—20
	Bijlage I: Onderzoeksverantwoording—21

1 Inleiding

1.1 Ontwikkelingen en uitdagingen bedrijfsvoering OM

Het Openbaar Ministerie (OM) is de enige instantie in Nederland die een verdachte voor de strafrechter kan brengen, afgezien van de bijzondere procedure die geldt voor ambtsdelicten van Kamerleden en bewindspersonen. Samen met de Rechtspraak is het OM onderdeel van de rechterlijke macht. Het OM zorgt ervoor dat strafbare feiten worden opgespoord en vervolgd. Daarvoor wordt samengewerkt met politie en andere opsporingsdiensten.

In 2021 heeft het Openbaar Ministerie (OM) belangrijke stappen gezet bij het verbeteren van de bedrijfsvoering en processen op o.a. het gebied van waardebeslag, autorisatiebeheer en prestatieverklaringen. Vervanging van legacy-systemen is onderdeel van de strategische planvorming binnen het OM.

De inrichting en opzet van de processen inzake het waardebeslag zijn in 2020 nader uitgewerkt; in 2021 is de effectieve werking van de beschreven beheersmaatregelen door het OM zelf getoetst. Hierdoor is het OM in staat afwijkingen te signaleren en hierop bij te sturen. Het OM is hierbij ook afhankelijk van (heldere afspraken met) de ketenpartners zoals de Nationale Politie, de Raad voor de Rechtspraak, Domeinen Roerende Zaken en het CJIB.

Inzake het autorisatiebeheer hebben de benodigde schoningsacties plaatsgevonden en binnen het betaalproces zijn effectieve beheersmaatregelen ingevoerd bij het afgeven van prestatieverklaringen.

Dit auditrapport geeft met de bevindingen over de kwaliteit van het financieel en materieel beheer mede inzicht in de aandachtspunten waar verdere verbetering noodzakelijk is. Dit inzicht dient het OM te helpen om tot een beter beheer en verantwoording te komen.

Wij hebben op 15 maart 2022 een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de financiële overzichten 2021 van het Openbaar Ministerie. Dat houdt in dat de financiële overzichten een getrouw beeld geven van de uitkomsten van de begrotingsuitvoering over 2021.

1.2 Doel en Doelgroepen

In dit rapport doen wij verslag van de uitkomsten van de werkzaamheden die wij als interne auditdienst van het Rijk in het kader van onze wettelijke taak over 2021 bij het Openbaar Ministerie hebben verricht. Dit rapport is opgesteld voor het College van Procureurs-Generaal en wordt tevens verstrekt aan de leden van het Auditcommittee van het OM.

1.3 Verspreidingskring

De ADR is de interne auditdienst van het Rijk. Dit rapport is primair bestemd voor de opdrachtgever met wie wij deze opdracht zijn overeengekomen. In de ministerraad is besloten dat het opdrachtgevende ministerie Justitie en Veiligheid waarvoor de ADR een rapport heeft geschreven, het rapport binnen zes weken op de website van de rijksoverheid plaatst, tenzij daarvoor een uitzondering geldt. De

minister van Financiën stuurt elk halfjaar een overzicht naar de Tweede Kamer met de titels van door de ADR uitgebrachte rapporten en plaatst dit overzicht op de website van de Rijksoverheid.

1.4 Leeswijzer

Dit rapport is als volgt ingedeeld:

- In hoofdstuk 2 hebben wij de uitkomst van ons onderzoek naar de financiële verantwoordingsinformatie opgenomen.
- In hoofdstuk 3 beschrijven wij onze bevindingen inzake het financieel en materieel beheer bij het OM over het jaar 2021.
- Hoofdstuk 4 betreft de ondertekening van dit rapport.
- Bijlage I betreft de onderzoeksverantwoording.

2 Uitkomsten onderzoek verantwoordingsinformatie financiële overzichten

2.1 Controle getrouw beeld financiële overzichten

In het kader van onze wettelijke taak controleren wij of de financiële overzichten een getrouw beeld geven van de uitkomsten van de begrotingsuitvoering en zijn opgesteld in overeenstemming met de geldende verslaggevingsvoorschriften. Deze taak vloeit voort uit artikel 3, eerste lid, aanhef en onder a, en artikel 6, eerste en tweede lid, van het Besluit Auditdienst Rijk.

Omvang financiële stromen

De omvang van de financiële stromen van het OM over het jaar 2021 blijkt uit onderstaande tabel.

Tabel 1: Omvang financiële stromen OM 2021 (afgerond)

(*€ mln.)	2021	2020
Aangegane verplichtingen	775	649
Gerealiseerde uitgaven	685	663
Gerealiseerde ontvangsten	68	70
Afgerekende voorschotten	4	4

Wij plannen en voeren onze controle zodanig uit dat wij een redelijke mate van zekerheid verkrijgen dat de financiële overzichten geen afwijkingen van materieel belang bevatten. Het materieel belang is bepalend voor de strekking van het oordeel in de controleverklaring. De materialiteit voor de verantwoordingsstaten en de saldbalans als geheel bedraagt 2% voor fouten en onzekerheden bij elkaar opgeteld. Wij zijn er bij onze controle van uitgegaan dat de voorgestelde OM-gerelateerde wijzigingen in de Slotwet van JenV over het jaar 2021 de goedkeuring van de wetgever zullen krijgen.

Met ingang van 2021 rapporteren wij in de controleverklaring over frauderisico's. Fraude kan een groot effect hebben op de reputatie van uw organisatie en kan tot grote financiële schade leiden. Het is zowel in uw belang als dat van belanghebbende gebruikers van de financiële overzichten om expliciet aandacht te besteden aan het beheersen van frauderisico's (zie verder paragraaf 3.10).

Tijdens onze controle hebben wij vanwege COVID-19 maatregelen noodgedwongen meer werkzaamheden op afstand uitgevoerd. Deze manier van werken heeft het moeilijker voor ons gemaakt om bepaalde waarnemingen te doen wat ertoe kan leiden dat bepaalde signalen worden gemist. Bij het plannen van onze werkzaamheden hebben wij aandacht besteed aan de risico's hiervan en hebben waar nodig aanvullende werkzaamheden gepland en uitgevoerd.

Wij zijn dan ook van mening dat de verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Voorts hebben wij onderzocht of de in de jaarrekening opgenomen andere (niet-financiële) verantwoordingsinformatie niet strijdig is met de in de jaarrekening opgenomen financiële overzichten en geen materiële afwijkingen bevat. Ook zijn wij nagegaan dat de jaarrekening alle voorgeschreven informatie bevat.

Overschrijding van rapporteringstoleranties

De leiding van het OM rapporteert in de managementparagraaf over de comptabele rechtmatigheid. In de managementparagraaf zijn de rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden in de uitgaven, verplichtingen en ontvangsten over 2021 gemeld die hebben geleid tot overschrijding van de voorgeschreven rapporteringstolerantie.

2.2 Financiële overzichten OM 2021 getrouw weergegeven

Wij hebben een goedkeurend oordeel afgegeven bij de financiële overzichten 2021 van het Openbaar Ministerie (kenmerk: 2022-0000087492). De controleverklaring is separaat verstrekt op 15 maart 2022.

3 Bevindingen in het financieel en materieel beheer

3.1 Inleiding

Wij onderzoeken als onderdeel van onze wettelijke taak tevens of de geselecteerde processen van het begrotings- financieel en materieel beheer en de daartoe bijgehouden administraties van het OM voldoen aan de normen uit de comptabele wet- en regelgeving. Deze taak volgt uit artikel 3, tweede lid, en artikel 6, derde lid, van het Besluit Auditdienst Rijk. De normen waaraan wij toetsen zijn op grond van artikel 4, derde lid, van het Besluit Auditdienst Rijk:

- ordelijkheid en controleerbaarheid van het begrotingsbeheer;
- doelmatigheid, rechtmatigheid, ordelijkheid en controleerbaarheid van het financieel beheer;
- doelmatigheid, rechtmatigheid, ordelijkheid en controleerbaarheid van het verwerven, het beheren en het afstoten van materieel;
- betrouwbaarheid en controleerbaarheid van de financiële administraties.

Ten behoeve van het selecteren van de te onderzoeken processen van het begrotingsbeheer, financieel beheer, materieel beheer en de daartoe bijgehouden administraties van het OM hebben wij de bedrijfsrisico's en de daaraan gekoppelde processen in kaart gebracht. Op basis van het belang van de processen en de in die processen onderkende risico's hebben wij in 2021 de volgende processen voor nader onderzoek geselecteerd: afpakgerelateerde processen (zoals beslag, executie vermogenssancties), gerechtskosten, verkeershandhaving, inkopen, verplichtingen, geautomatiseerde gegevensverwerking/ IT-controls, materiële uitgaven en personeel.

In dit hoofdstuk behandelen wij de belangrijkste uitkomsten van ons onderzoek naar het begrotingsbeheer, het financieel beheer, de materiële bedrijfsvoering en de daartoe bijgehouden administraties van het OM over het controlejaar 2021.

3.2 Verbeterplan AO/IC: prioriteitstelling heeft geleid tot zichtbare verbeteringen in het financieel beheer

Het OM heeft in 2021 een herijkt verbeterplan AO/IC opgesteld met daarin een prioriteitstelling om bestaande problematiek op te lossen. De ADR onderschrijft de door het OM gestelde prioriteiten. Door deze prioriteitstelling heeft het OM focus en structuur aangebracht bij het oplossen van een aantal hardnekkige aandachtspunten zoals beslag, executie vermogenssancties, prestatieverklaringen en autorisatiebeheer.

Het OM heeft gedurende het controlejaar 2021 inzicht gegeven in de voortgang van het verbeterplan. De ADR is hierdoor goed meegenomen in de diverse ontwikkelingen en stand van zaken; de ADR heeft waardering voor deze werkwijze van het OM. Over 2021 is het effect van de ingezette verbeteracties zichtbaar. In het vervolg van dit rapport zullen wij hier per onderwerp nader op ingaan.

3.3 Afpakketen: beheer waardebeslag verbeterd, tijdige executie van zaken blijft aandachtspunt

De afpakketen vormt een specifiek onderdeel binnen de strafrechtketen en richt zich op het afpakken van crimineel vermogen. Verschillende organisaties zijn hierbij

betrokken, zoals het OM, het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB), de Nationale Politie (NP), bijzondere opsporingsdiensten, de Domeinen Roerende Zaken (DRZ) en de Raad voor de Rechtspraak (RvdR). De kwaliteit van de uitvoering heeft een grote maatschappelijke impact. Misdaad mag immers niet lonen en het goed afdoen van beslag en zaken / maatregelen dient zorgvuldig en tijdig te verlopen, uit een zorgplicht van het OM voor het eigendom van derden en de effectiviteit van de opgelegde straf. Dit stelt hoge eisen aan de processen binnen de afpakketen.

3.3.1 *Waardebeslag: verbeteringen in het beheer doorgevoerd, effecten zichtbaar*

Waardebeslag; PDCA-cyclus doorlopen

In 2021 zijn belangrijke stappen gezet ter verbetering van het beheer van het waardebeslag. De afgelopen jaren heeft het OM gestaag gewerkt aan de uitvoering van het Verbeterplan Beslag. Hiertoe zijn binnen het OM onder andere de verantwoordelijkheden rondom het beheer van het goederenbeslag helder belegd (inrichting governance structuur), zijn procesboeken opgesteld en geïmplementeerd om de uniforme beslag verwerking te verbeteren en heeft het OM uniforme registratievoorschriften opgesteld en geïmplementeerd.

In 2021 heeft het OM een interne audit uitgevoerd inzake de proceshandboeken. Op deze manier verkrijgt het OM inzicht in de kwaliteit van de opzet, het bestaan en de effectieve werking van de beschreven beheersmaatregelen. Uit deze interne audit kan geconcludeerd worden dat de procesboeken door de beslagmedewerkers bij vrijwel alle parketten gehanteerd worden en dat de afwijkingen die er geconstateerd zijn niet leiden tot een verstoring of beperking in het beslagproces. Aandachtspunten uit de audit zullen in 2022 worden verwerkt.

Wij adviseren het OM jaarlijks risicogericht een interne audit uit te voeren op de blijvende naleving van de proceshandboeken.

Daarnaast heeft het OM de volgende acties uit het verbeterplan in 2021 doorgevoerd:

- Er is een 'aanjager' vanuit het Functioneel Parket om de uniforme implementatie van de nieuwe werkwijze beslag op de werkvloer bij de parketten te begeleiden en te implementeren. Deze werkwijze is inmiddels bij alle parketten ingevoerd. Het heeft geleid tot een forse reductie van het depot percentage (goederen in opslag bij DRZ waarbij geen sprake is van verkopen, vernietigen of teruggeven).
- Het OM heeft een nieuwe maandrapportage en dashboard ingevoerd om resultaten te meten. Daarnaast worden controlelijsten verspreid zodat de parketten de volledigheid en juistheid van registratie op vaste momenten kunnen controleren.
- Vanaf 2021 zijn de kritische prestatie-indicatoren (KPI) beslag aangescherpt. Het maximale depotpercentage is verlaagd. In 2022 zal een voorraad KPI worden geformuleerd, die in 2023 wordt ingevoerd.
- Ook zijn tussen OM en de Nationale Politie nadere afspraken gemaakt over de verdere verbetering van de KVI's (kennisgeving van inbeslagname).
- Er is vanaf 2021 een 'vliegende brigade' bezig met het wegwerken van de voorraden bij DRZ. De verkopen vanuit DRZ over 2021 zijn bijna verdubbeld ten opzichte van het jaar daarvoor en de voorraad is met bijna een kwart gedaald.

Inmiddels is er ook een enigszins verbeterd inzicht in de verkopen per parket vanuit DRZ inzake strafrechtelijk beslag. Er bestaat echter nog (deels) een onzekerheid over de juistheid en volledigheid van deze door DRZ aan het OM afgestorte gelden. Dit geldt ook voor de door DRZ uitbetaalde schadevergoedingen. Hierdoor hebben wij geen zekerheid over de juistheid hiervan.

Wij adviseren het OM in samenspraak met ketenpartners nader inzicht te verkrijgen in de juistheid en volledigheid van de door DRZ afgestorte gelden uit de verkopen van strafrechtelijk beslag en de door DRZ uitbetaalde schadevergoedingen.

Gewerkt wordt aan een nieuw keteninformatieseringssysteem voor beslag. Het huidige beslagportaal wordt op termijn vervangen. Het nieuwe systeem moet meer leidend zijn binnen de keten en geautomatiseerde koppelingen bevatten met de systemen van de verschillende ketenpartners. Deze informatievoorziening beslag (IVB) zal echter niet eerder dan eind 2022 of begin 2023 ingevoerd gaan worden.

De ADR beschouwt dit als de juiste acties om tot verdere verbetering in het beslagbeheer te komen.

Tussenrekening conservatoir en strafrechtelijk beslag: blijft arbeidsintensief proces

Voor een juiste en volledige verantwoording van het geldbeslag op de derdenrekeningen gaan medewerkers handmatig voor meer dan 10.000 zaken na of het geldbeslag terecht op een derdenrekening is verantwoord. Ondanks dat het OM een werkreductie heeft doorgevoerd, blijft dit een arbeidsintensief proces, met een inherent risico op fouten. De maatregelen die zijn getroffen om de risico's op fouten te borgen, werken.

Wij adviseren het OM de mogelijkheden te verkennen om met behulp van data-analyse de controle van de tussenrekeningen beslag verder te automatiseren opdat de controlelast wordt verminderd.

Bewaren rechthebbende: evalueer beheerlast en toepassing van profijtrente

Sinds een paar jaar maakt het OM gebruik van de bewaarrekeningen voor beslag. Het betreft geldbeslag waarvan is vastgesteld dat de beslagene of rechthebbende 'onbekend', 'onvindbaar' of 'onbereikbaar' is en de afgesproken inspanningen voor het achterhalen van de benodigde gegevens zijn uitgevoerd. Het saldo op deze rekeningen zal elk jaar toenemen, omdat gelden conform beleid 20 jaar bewaard moeten worden. De parketten gaan jaarlijks na of de rechthebbende inmiddels wel bekend is, dan wel een nieuw adres/ verblijfplaats is gevonden, zodat eventueel een nieuwe aanschrijving kan plaatsvinden. Ook merken wij op dat veel kleine bedragen op de rekening staan, wat door de jaarlijkse toename kan leiden tot een aanzienlijke beheerlast.

Verder vragen wij aandacht voor de profijtrente die ook over het saldo op de bewaarrekening wordt berekend. Gezien de aard van de bewaarrekening en het feit dat een eindbeslissing is genomen tot teruggave, is het de vraag of het nog legitiem is profijtrente te berekenen gedurende de bewaartermijn van 20 jaar over de tussenrekeningen bewaren rechthebbende. Daarbij zal het rentedeel toenemen naarmate het saldo op de bewaarrekening toeneemt, terwijl het aantal terugbetalingen gering zal zijn en dus ook de kans op eventuele betaling van profijtrente. Bovendien leidt de huidige werkwijze tot aanzienlijke administratieve lasten.

Wij adviseren het OM afspraken te maken met JenV om deze beheerlast, binnen het juridische kader, inzake bewaren rechthebbende te beperken. Hierbij kan gedacht worden aan afspraken over op welke wijze om te gaan met 'kleinere' bedragen, waarvan is vastgesteld dat de beslagene of rechthebbende 'onbekend', 'onvindbaar' of 'onbereikbaar' is. Verder vragen wij aandacht voor de omgang met profijtrente in relatie tot deze categorie.

3.3.2 *Executie van vermogenssancties; tijdige executie blijft aandachtspunt*

Aan de afpakketen staan uiteenlopende strafrechtelijke afpakmogelijkheden ter beschikking. Het strafrecht kent een aantal vermogenssancties waaronder ontnemingsmaatregelen, transacties, schikkingen en verbeurdverklaringen.

Met betrekking tot de executie van de vermogenssancties heeft het OM de prioriteit in 2021 en voorgaande jaren vooral gelegd bij het komen tot een juiste en correcte stand van het openstaand recht in de financiële verantwoording. De korte termijn focus op de financiële verantwoording van de afgelopen jaren heeft nog niet geleid tot (significante) verbeteringen in het beheer omtrent executie vermogenssancties.

Samenhang ontnemingsmaatregelen en openstaand recht

Het sluitstuk van de afpakketen is het effectueren van de onherroepelijke beslissing van de rechter om crimineel verkregen vermogen te ontnemen. Belangrijke indicatoren hiervoor zijn:

- Met een onherroepelijke uitspraak van de rechter ontstaat een executeerbare ontnemingsmaatregel. Deze executeerbare ontnemingsmaatregelen moeten door het OM (op basis van de geldende afspraken in het kader van de Wet USB) binnen 14 dagen overgedragen worden aan CJIB voor executie.
- De stand openstaand recht in de verantwoording: deze post in de financiële administratie en de verantwoording geeft de waarde aan van de executeerbare ontnemingsmaatregelen die nog niet zijn overgedragen aan het CJIB. Idealiter is deze post per jaareinde zo laag mogelijk.

De stand openstaand recht is een financieel resultaat van het beheer van de executeerbare ontnemingsmaatregelen binnen het OM die nog niet zijn overgedragen aan het CJIB. Om deze stand zo laag mogelijk te houden zal het beheer van de executeerbare ontnemingsmaatregelen zo ingericht moeten zijn dat het OM actueel, volledig inzicht heeft in de executeerbare maatregelen, zodat het OM maatregelen kan treffen om de termijn voor overdracht van te realiseren (14 dagen). Voor realisatie van deze doorlooptijd is het OM mede afhankelijk van de Rechtspraak en het CJIB.

Met de in werking getreden Wet herziening tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen (wet USB) is de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van straffen en maatregelen (die door de rechter of het Openbaar Ministerie zijn opgelegd) verschoven van het Openbaar Ministerie (OM) naar de minister voor Rechtsbescherming. Dit heeft ook gevolgen gehad voor de financiële verantwoording van het OM. Het OM hoeft zich niet meer te verantwoorden over het openstaand recht dat voortvloeit uit ontnemingsmaatregelen, schikkingen en transacties in de financiële verantwoording van het OM. Het financiële risico is daarmee voor het OM verdwenen in relatie tot de financiële verantwoording van het OM. Wel is het OM verantwoordelijk om de benodigde informatie aan te leveren bij het ministerie, die zich vervolgens dient te verantwoorden over het openstaand recht van deze zaken.

Het beheer (tijdige executie) van deze vermogenssancties en de volledigheid van het inzicht in de nog over te dragen/ af te wikkelen voorraad aan executeerbare vermogenssancties per jaareinde blijft daarom een belangrijk aandachtspunt.

Ontnemingsmaatregelen: tijdigheid executie ontnemingsmaatregelen nog niet structureel geborgd; volledigheid financiële verantwoording per jaareinde blijft daarmee aandachtspunt

De tijdigheid van de executie van ontnemingsmaatregelen in het beheersproces, en daarmee de volledigheid per jaareinde in de financiële verantwoording van JenV, is ook in 2021 een aandachtspunt. Het betreft hier met name een tijdigheidsissue in het executieproces. Om de tijdigheid van de executie van een door de rechter opgelegde ontnemingsmaatregel te kunnen borgen, zet het OM in op verdere verbeteringen om tot uniforme processen en registraties te komen. Dit om het inzicht te verbeteren in de voorraad en de bijbehorende status van de opgelegde onherroepelijke maatregelen. Er zijn reeds werkbeschrijvingen beschikbaar en er zijn overleggen ingesteld tussen het OM, het CJIB en de rechtbanken over de

informatie-uitwisseling. Voor een betrouwbare vastlegging en het verkrijgen van inzicht is het OM namelijk mede afhankelijk van diverse ketenpartners.

Daarnaast heeft het OM de volgende acties in 2021 verder ingezet:

- Het verder verbeteren van de totstandkoming en borging van query's om inzicht te bieden in standen op een bepaald moment;
- Oorzakenanalyse (root cause analyse) uitgevoerd inzake de niet tijdige overdracht van zaken die instromen bij het CJIB. Dit geeft nu op hoofdlijnen inzicht. Gestreefd wordt om dit inzicht meer verfijnd te maken en daarmee een beter inzicht te krijgen in de oorzaken, omvang en onderdelen;
- Aantrekken van een projectleider om te komen tot een structurele borging van de administratieve organisatie en interne beheersing inzake de deelprocessen ontnemingsmaatregelen, transacties & schikkingen en geldelijke zaken.

Het OM heeft in 2021 echter nog onvoldoende (preventieve) structurele maatregelen getroffen voor het borgen van het tijdig in vordering stellen van de executeerbare maatregelen. Het gevolg is dat- niet alle opgelegde ontnemingsmaatregelen (tijdig) worden overgedragen. Hoe langer het duurt voordat een vordering wordt ingesteld, hoe groter het risico dat deze vordering oninbaar is. Volledigheid van de financiële verantwoording van ontnemingsmaatregelen is hierdoor ook in 2021 nog niet structureel geborgd (het vergt voor 2021 nog steeds uitgebreide voortgezette controles om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen). Hierbij dient vermeld te worden dat er in de tijd uiteindelijk geen zaken ontbreken, maar het betreft de volledigheid per jaareinde (balansdatum). Ook zijn de lange aanlevertermijnen of het stopzetten van de executie als gevolg hiervan maatschappelijk ongewenst.

De onderstaande tabel biedt inzicht in de doorlooptijd van het overdragen van executeerbare ontnemingsmaatregelen (strafzaak en ontnemingszaak beide onherroepelijk) tot en met de datum van registratie bij het CJIB. Deze tabel toont aan dat nog geen sprake is van een beheerst proces. Hierbij merken wij op dat het OM voor het behalen van de termijnen (mede) afhankelijk is van een tijdige registratie door de betrokken ketenpartners.

Tabel 1: doorlooptijd van het overdragen van executeerbare ontnemingsmaatregelen 2021

Doorlooptijd	2021		2020	
	Aantal	%	Aantal	%
Binnen 14 dagen	377	34,2	107	10,3
15 tot 42 dagen	426	38,6	420	40,5
42 dagen tot 1 jaar	272	24,7	436	42,0
1 jaar tot 2 jaar	9	0,8	40	3,9
2 jaar tot 5 jaar	11	1,0	15	1,4
5 jaar of meer	6	0,5	19	1,8
10 jaar of meer	2	0,2	1	0,1
Eindtotaal	1103	100	1038	100

Bron: Rapport CJIB ingestroomde ontnemingsmaatregelen

Uit voorgaande tabel blijkt wel dat er sprake is van een lichte verbetering ten opzichte van 2020.

Belangrijke vervolgacties die het OM zal uitvoeren in 2022:

- Opstellen en vaststellen van de vernieuwde voorstellen/ beschrijvingen/ processen door de stuurgroep/ het College. Hierin zal de nadruk met name liggen op uniformiteit en consistentie, uitmondend in een landelijk geharmoniseerd werkproces (inclusief bevoegdheden en verantwoordelijkheden). Daarnaast zullen generieke exceptie- en bewakingsrapportages worden ingevoerd.
- Invoering van de processen (inclusief interne beheersmaatregelen) binnen de verschillende onderdelen.
- Borgen via de periodieke audit AO/IC.

Wij adviseren het OM verder in te zetten op verdere digitalisering van de (executie)processen met daarbij de inzet van (mogelijke) geautomatiseerde controls en monitoring controls, in afstemming met ketenpartners.

Schikkingen en transacties: hoge transacties goed in beeld

Buitengerechtelijke afdoeningen in de vorm van schikkingen en transacties dienen, net als gerechtelijke beslissingen, tijdig ter executie te worden aangeboden. Belangrijk is dat de financiële voorwaarden, als onderdeel van buitengerechtelijke afdoeningen in de financiële administratie van het CJIB worden vastgelegd, zodat deze worden meegenomen in de financiële verantwoording van JenV. Zolang deze financiële voorwaarden niet zichtbaar zijn, is net als bij ontnemingsmaatregelen sprake van een openstaand recht. Daarom wordt jaarlijks geïnventariseerd welke buitengerechtelijke afdoeningen onderhanden zijn en welke al zijn verantwoord in de financiële administratie.

Schikkingen en transacties kunnen ook leiden tot openstaand recht. Het risico op een onjuiste en of onvolledige stand per jaareinde schatten wij in als laag, daar het veelal gaat om kleinere aantallen. Indien het om "hoge" transacties gaat zullen deze altijd in beeld zijn; deze worden actief openbaar gemaakt na goedkeuring (door het College). Wij hebben geen significante bevindingen voor wat betreft de verantwoording van schikkingen en transacties.

Geldelijke zaken: verslaggevingskader herzien

In 2021 is met Begrotingszaken van Financiën en in overleg met de betrokken actoren in de Rijksbegrotingsvoorschriften gekozen om de verslaggevingseisen inzake geldelijke zaken in 2021 te laten vervallen.

Wel blijft het OM verantwoordelijk voor het adequate beheer van geldelijke zaken. Deze zaken zijn opgenomen in de AO/IB inzake het OM brede waardebeslag en lopen daarin mee.

Verbeurdverklaringen: zorg voor formele afspraken over executie van verbeurdverklaringen

Het OM heeft aangegeven dat de executie van verbeurdverklaringen van waardebeslag en uitbetalingen aan rechthebbende als gevolg van de wet USB geen taak is van het OM. Desondanks executeert het OM nog wel verbeurdverklaringen en is in de financiële verantwoording van het OM ca. € 51,1 miljoen aan afpak ontvangsten verantwoord. In ketenverband is wel sturing ingericht om op verschillende niveaus de voortgang van de veranderopgave te bewaken. Binnen het OM is tevens een programmastructuur ingericht om deze restopgave te kunnen realiseren.

Wij adviseren het OM binnen de programmastructuur de veranderopgave verder af te wikkelen en hierbinnen formele afspraken te maken over de executie van verbeurdverklaringen met de minister van Rechtsbescherming en de betrokken ketenpartners.

Een risico voor de volledigheid van de ontvangsten is dat verbeurdverklaringen in het verkeerde jaar worden verantwoord. Wij hebben vastgesteld dat ontvangsten niet altijd in het juist boekjaar zijn verantwoord. Dit heeft per jaareinde geleid tot correcties. Mogelijke oorzaken zijn onder andere de niet-tijdige registratie van buitengerechtelijke afdoeningen waarin een voorwaarde tot afstand van beslag is opgenomen, openstaande deponeringen van beslag (pas na deponering kan beslag afgehandeld worden) en de niet-tijdige vastlegging van gerechtelijke beslissingen (waarbij het OM ook afhankelijk is van de ZM). Indien informatie niet in de primaire systemen voorhanden is, vormt dit een risico voor de betrouwbaarheid van de toelichtingen in de monitoringslijsten beslag.

Resumerend komen wij tot de volgende weging inzake de diverse afpakgerelateerde processen:

Bevinding	Weging 2021	Weging 2020
Volledigheid financiële verantwoording executeerbare ontnemingsmaatregelen (openstaand recht) per jaareinde	■	■
Beheer waardebeslag	●	▲
Volledigheid van geldelijke zaken	n.v.t.	▲

● licht ■ gemiddeld ▲ ernstig ✓ opgelost

3.4 **Personeelsbeheer is binnen het OM voldoende ingericht, doorlopende aandacht aanwezig**

Het OM heeft in 2021, evenals in 2020, het beheersinstrumentarium betreffende het personeelsbeheer voldoende ingericht en voert in voldoende mate interne controles uit (waaronder de jaarlijkse aanwezigheidscontrole). Met de lijnfunctionarissen van het OM is gedurende 2021 contact geweest om de bevindingen te bespreken en zo nodig tussentijds actie te ondernemen.

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële bevindingen naar voren.

3.5 **Inkoopproces, volledigheid inkoopdossiers is een aandachtspunt, onrechtmatigheid vanwege specifieke casuïstiek**

3.5.1 *Volledigheid inkoopdossiers initieel niet altijd geborgd*

Het OM maakt voor bepaalde inkoop- en aanbestedingswerkzaamheden gebruik van het IUC JenV. Gedurende het jaar is gebleken dat inkoopdossiers in Leonardo initieel niet altijd volledig waren. De volledigheid van een inkoop/verwervingsdossier is een key control opdat de afroep onder de afgesloten contracten efficiënt en effectief kan verlopen. Tevens is een afgesloten contract de basis voor de financiële verplichting. Een volledig inkoopdossier bevat minimaal de volgende documentatie:

- de interne inkoopaanvraag;
- de aanbestedingsstukken;
- de (wettelijk verplichte) motivaties en daarvoor gehanteerde onderbouwingen;
- de gesloten overeenkomst en daarbij behorende bijlagen.

Wij adviseren het OM in overleg met het IUC JenV te treden over de volledigheid van de inkoopdossiers. Daarnaast **adviseren wij het OM** aan de hand van de bestaande inkoopchecklist de volledigheid van het inkoopdossier te controleren zodra een overeenkomst is afgesloten en bij ontbrekende documentatie direct te rappelleren.

3.5.2 *Onrechtmatigheden naleving aanbestedingsregelgeving met name in specifieke casuïstiek*

De gedetecteerde onrechtmatigheden bij het OM kennen een aantal oorzaken; namelijk de problematiek inzake de tolken en vertalers en het gebruik van het DAS-

systeem. Het OM heeft, voortkomend uit de eigen compliance analyse, onrechtmatigheden vastgesteld als gevolg van niet of onjuist aanbesteden. In 2021 is verder gebleken dat bepaalde IT-contracten, evenals in 2020, tot onrechtmatigheden hebben geleid.

3.5.3 *Intrekken beleidskader DAS door BZK leidt ook in 2021 tot onrechtmatigheden*

In 2018 heeft het inkoop Uitvoeringscentrum (IUC) van JenV de werkwijze en procedures aangepast op basis van het uitgebrachte beleidskader voor het Dynamisch Aankoop Systeem (DAS) van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties (BZK).

Per september 2019 heeft een adviescommissie echter een uitspraak gedaan over het beleidskader, waarna BZK het beleidskader heeft ingetrokken. Dit heeft voor JenV tot gevolg dat alle genoemde inhuur via het DAS per september 2019 als onrechtmatig moet worden beschouwd. De Directie Inkoop en Informatisering van JenV heeft in 2019 wel maatregelen genomen. JenV heeft zich aangesloten bij twee lopende Europese aanbestedingen. De uitkomst van deze aanbestedingen, uitgevoerd door de betreffende categoriemanager zijn echter door de ADR als onrechtmatig aangemerkt. Hierdoor is voor het OM wederom sprake van een geïmporteerde onrechtmatigheid voor de categorieën organisatie-, advies- en auditdiensten.

3.5.4 *Tolk- en vertaaldiensten in 2021 nog onrechtmatig*

De casuïstiek rondom de aanbesteding van de werkzaamheden van tolken stamt uit 2016. Hiertoe heeft JenV het programma Tolken opgesteld. Het oplossen van de problematiek is complex en heeft een langere doorlooptijd nodig gehad vanwege benodigde aanpassingen in wet- en regelgeving en in de ICT. Vanwege het wetgevingstraject heeft de eerste aanbesteding in 2021 plaatsgevonden. Deze is echter nog niet in 2021 in werking getreden waardoor de verplichtingen voor tolken- en vertaaldiensten in 2021 nog onrechtmatig zijn. De verwachting is dat vanaf 2022 de nieuwe contracten in werking zullen treden.

3.5.5 *Specifieke casuïstiek inzake IT-contracten*

Bij het OM is sprake van specifieke casuïstiek binnen het inkoopbeheer inzake twee IT-contracten (bedrijfsapplicaties en IT infrastructuur). Op basis van gedegen onderzoek en risicoanalyse en afwegende de noodzaak tot het borgen van het primaire proces en het ontstaan van onrechtmatigheid door verlenging van deze contracten heeft het OM besloten om deze reeds geëxpireerde contracten te verlengen waardoor een onrechtmatigheid in de verplichting is ontstaan (2021: 110,5 miljoen euro). Er is een herstelplan opgesteld door de leveranciers waaruit duidelijk wordt dat de benodigde hersteltijd duurt tot eind 2024.

Deze casuïstiek hangt samen met de vervanging van de legacy-systemen en is onderdeel van de strategische planvorming binnen het OM. Gezien de aard en het belang van de IT-systemen voor de bedrijfsprocessen van het OM en binnen de strafrechtketen onderschrijven wij de prioriteit die het OM geeft aan het investeren in het vervangen van de huidige legacy-systemen (zie ook paragraaf 3.8).

Het OM heeft de specifieke casuïstiek en de bijbehorende onrechtmatigheden met betrekking tot de tolken, DAS en IT-contracten correct toegelicht in de managementparagraaf over het jaar 2021.

3.5.6 *Monitoring uitnutting Raamovereenkomsten*

Op 17 juni 2021 heeft het Hof van Justitie middels een arrest uitgesproken dat raamovereenkomsten geen effect meer sorteren als de maximale waarde/hoeveelheid van deze ROK's is overschreden. De uitspraken van het Hof hebben een aantal gevolgen voor de controle:

- Raamovereenkomsten van het OM, ondertekend in 2021, waarvan de aankondiging is gedaan na 17 juni 2021, dienen op maximale waarde/hoeveelheid gecontroleerd te worden;
- Van deze contracten dient ook de uitnutting inzichtelijk te zijn (monitoring).

Omdat de raamovereenkomst geen effect meer sorteert na het bereiken van de maximale waarde/hoeveelheid, betekent dit dat verplichtingen **boven** de maximale waarde/hoeveelheid in beginsel onrechtmatig zijn.

Wij adviseren het OM de raamovereenkomsten, die door het OM afgesloten zijn na 17 juni 2021, expliciet in de periodieke spendanalyse mee te nemen inzake maximale waarde versus uitnutting.

3.6 **Betaalproces, kwalitatieve onderbouwing prestatieverklaringen gedurende het jaar sterk verbeterd**

In deze paragraaf gaan wij in op onze bevindingen inzake de kwaliteit van de prestatieverklaringen binnen de gerechtskosten en de reguliere uitgaven van het OM in 2021.

3.6.1 *Prestatieverklaringen gerechtskosten; geen significante bevindingen*

Gedurende de controlewerkzaamheden is gebruik gemaakt van het Landelijk Expertisecentrum Gerechtskosten (LEG) te Den Bosch. De reden hiervoor is dat het LEG centraal inzicht heeft in de gerechtskosten en als expertisecentrum streeft naar uniformiteit in het financieel beheer van de gerechtskosten.

Evenals de Auditgroep OM (AGOM) hebben wij vastgesteld dat de prestatieverklaringen aanwezig zijn bij het OM.

3.6.2 *Prestatieverklaringen reguliere uitgaven; beheersing sterk verbeterd*

Het OM heeft in 2021 fors ingezet om het proces rond prestatieverklaringen te verbeteren. De effecten hiervan zijn duidelijk zichtbaar. De ADR heeft grote waardering voor de door het OM ingezette lijn. Het direct bij de controle en de boeking opnemen van de brondocumentatie in Leonardo, voorafgaand aan de betaling, voorkomt tijdverspilling en mogelijke omissies en/ of onrechtmatigheden achteraf bij de verantwoording.

Wij adviseren het OM de beheersmaatregelen voor het prestatie verklaren blijvend te monitoren, met name op het juiste gebruik van het type prestatieverklaring.

3.6.3 *OM voldoet aan de norm betaalgedrag Rijksoverheid*

In 2021 is 95,8% van de facturen van het OM tijdig betaald. De norm hiervoor is 95%. In 2021 is wederom verder ingezet op de verhoging van e-facturatie en het automatisch matchen van facturen. Aandachtspunt is de analyse van het betaalgedrag met daarbij het onderscheid tussen reguliere uitgaven en gerechtskosten (dit betreft namelijk 2 verschillende processen). Door een dergelijke analyse kan het OM mogelijke knelpunten in met name het betaalproces van de reguliere uitgaven signaleren en hierop acteren met als doel de doorlooptijden verder te optimaliseren.

3.7 **Naleving kaderstelling voor memo- en herstelboekingen in 2021 verdient aanscherping**

DFEZ heeft in 2018 kaders geformuleerd voor memo- en herstelboekingen die fouten en onduidelijke boekingen in de administratie moeten voorkomen. Herstelboekingen zijn van belang voor de analyse van de kwaliteit van de administratie. Te veel herstelboekingen duidt er mogelijk op dat het financiële

informatiesysteem niet op de juiste wijze is gebruikt, waardoor een herstelactie nodig bleek. Voor een goede kwaliteit van de financiële administratie en de financiële informatie is het van belang dat het aantal herstelboekingen tot een minimum wordt beperkt.

Voor memoboekingen is een goede vastlegging van de onderbouwing essentieel. Onduidelijke en/of niet geautoriseerde boekingen compliceren de analyse en vertroebelen het inzicht in de administratie.

Wij hebben vastgesteld dat het proces rond memo- en herstelboekingen in 2021 niet op orde was. Belangrijke bevindingen zijn: het ontbreken van de (verwijzing naar) brondocumenten en het ontbreken van de autorisatie van een bevoegde functionaris of budgethouder.

Wij adviseren het OM de naleving van de bestaande kaders met betrekking tot memo- en herstelboekingen aan te scherpen. Het OM heeft hiertoe zelf al mogelijke oplossingsrichtingen voor opgesteld.

3.8 Geautomatiseerde gegevensverwerking en IT-beheer: investeringen in IT-infrastructuur, autorisatiebeheer Leonardo en Smartflow verbeterd

3.8.1 Vervanging primaire IT-systemen onderdeel van strategische planning

Het OM heeft primaire IT-systemen die aangemerkt kunnen worden als legacy-systemen. Legacy-systemen zijn systemen waarvan de levensduur tegen het einde loopt, maar die nog niet vervangen zijn, omdat de systemen nog een bedrijfsdoel dienen. Daarnaast zijn legacy-systemen veelal zo toegesneden op de specifieke eigenschappen van de organisatie en verweven in het IT-landschap, dat vervangen complex en kostbaar is. Beheer van legacy-systemen wordt met verstrijken van de tijd kostbaarder en risicovoller. Risico's bestaan eruit dat systemen niet langer (toereikend) onderhouden kunnen worden en dat nieuwe applicaties en beveiligingsupdates niet langer op de legacy-systemen werken. Dit levert risico's op voor de kwaliteit en de continuïteit van de processen, de beheerkosten en de beheerste realisatie van projecten. Vervanging van legacy-systemen is onderdeel van de strategische planvorming binnen het OM. De ADR zal de ontwikkelingen op dit onderwerp blijven volgen.

Het beheer en ontwikkeling van de applicaties bij het OM zijn uitbesteed aan externe contractpartners. Deze contractpartners hebben hun werkzaamheden laten auditen, uitmondend in 3402 type II verklaringen. In beide verklaringen is door de verantwoordelijk auditor een verklaring met een positieve conclusie afgegeven waarbij een redelijke mate van zekerheid is gehanteerd.

Het OM maakt naast de primaire IT-systemen gebruik van het financieel informatiesysteem Leonardo van JenV en maakt daarnaast gebruik van het systeem Smartflow voor de verwerking van de gerechtskosten.

3.8.2 Leonardo: GITC onderzoek uitgevoerd, geen aanvullende werkzaamheden benodigd

De opzet, het bestaan en de werking van de General IT Controls (GITC) vormen belangrijke maatregelen in het IT-beheer en in de kwaliteit van de informatiebeveiliging. Daartoe beoordelen wij elk jaar de kwaliteit van de GITC-maatregelen rondom het financieel informatiesysteem Leonardo.

De ADR heeft voor het technisch en applicatiebeheer Leonardo bij SSC-ICT een goedkeurend assurance rapport (ISAE3402) afgegeven met een beperking op het thema: beveiliging van componenten. Zwakheden in het beheer van ICT-infrastructuur maken een systeem kwetsbaar voor aanvallen van buitenaf en leiden tot risico's voor continuïteit van de bedrijfsvoering, data-integriteit en financieel beheer. Echter, het financiële risico van de geconstateerde zwakheden is per saldo beperkt omdat in en rondom Leonardo verschillende mitigerende maatregelen zijn

ingericht. Hierdoor waren in het kader van de jaarrekeningcontrole geen aanvullende werkzaamheden benodigd.

3.8.3 *Smartflow: schoningsacties op autorisaties uitgevoerd*

Voor het systeem Smartflow hebben de schoningsacties op de autorisaties geleid tot een verbetering van de uitgegeven autorisaties. Deze sluiten hierdoor beter aan op de daadwerkelijke situatie/ de taken van de medewerkers. Een verdere verbetering zal gaan plaatsvinden als er eenduidige autorisatieprofielen worden vormgegeven. Daarnaast is het tijdig muteren bij personeelsmutaties een blijvend aandachtspunt. De rechten van functioneel beheerders passen bij de functies.

Wij adviseren het OM de autorisatieprofielen nader te bepalen en daarmee de autorisatiestructuur in te richten, overeenkomstig het plan van het OM zelf.

3.9 **Beheer bruikleengoederen; administratie centraal belegd, vooruitgang geboekt bij het uitvoeren van de geplande acties**

Sinds 2019 wordt, naast de materieel beheer administratie bij de OM-onderdelen, op centraal niveau de uitgave van gegevensdragers (laptops/tablets en mobiele telefoons) geregistreerd. In 2021 is de registratie van de inname van gegevensdragers verder verbeterd.

De centrale registratie wordt gevoerd met behulp van een specifieke tool. Over het jaar 2021 zijn interne controles uitgevoerd op de juistheid van het bruikleenregister.

Daarnaast is in 2021 de voorgeschreven inventarisatie uitgevoerd op het bestaan van de uitgegeven goederen. Het OM zal, mede op basis van de uitgevoerde werkzaamheden, in 2022 verder werken aan de optimalisatie van de onderliggende processen op het gebied van bruikleen.

3.10 **Geen aanwijzingen voor materiële fraude**

In 2021 rapporteren wij in onze controleverklaring specifiek over het onderwerp fraude.

Om in het kader van onze controle van de financiële overzichten in te spelen op frauderisico's hebben wij overwogen en geëvalueerd of er voor het verantwoordingsjaar 2021 sprake was van signalen die een indicatie vormen voor een frauderisico.

De uitkomsten van deze werkzaamheden hebben wij geëvalueerd en besproken met de verantwoordelijke functionarissen van het Openbaar Ministerie. Hiertoe hebben wij onder meer gesprekken gevoerd met het Bureau Integriteit OM (BIOM) en kennisgenomen van de door BIOM uitgevoerde werkzaamheden.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en de belangrijkste specifieke controlewerkzaamheden die wij naar aanleiding daarvan hebben uitgevoerd, zijn als volgt samen te vatten:

Frauderisico's	Samenvatting belangrijkste specifieke controlewerkzaamheden	Indicatie uitkomst van de verrichte werkzaamheden en/of andere belangrijke waarnemingen
Risico's op doorbreking van interne beheersmaatregelen door het management (interne fraude)	Wij hebben Journal Entry Testing (data-analyse) ingezet om journaalposten met een verhoogd frauderisico te signaleren en te toetsen. Hierbij zijn wij ook nagegaan of voldoende functiescheiding aanwezig is.	Geen bevindingen
Risico's op onvolledige ontvangsten verantwoording	<p>Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd en, voor zover wij dit noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van het geïdentificeerde frauderisico.</p> <p>Hierbij zijn wij nagegaan of voldoende functiescheiding aanwezig is.</p> <p>Hierbij hebben wij tevens een review uitgevoerd op de werkzaamheden van de verbijzonderde interne controle van het OM inzake de juiste grondslag van de materiele ontvangstenboekingen.</p> <p>Tevens hebben wij voortgezette controles op de ontvangstenboekingen uitgevoerd in het kader van een juiste afgrenzing.</p>	Geen bevindingen
Risico op onrechtmatige terugbetalingen vanuit beslagrekeningen	<p>Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd en de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van het geïdentificeerde frauderisico.</p> <p>Hierbij zijn wij ook nagegaan of voldoende functiescheiding aanwezig is.</p> <p>Tevens hebben wij een review uitgevoerd op de werkzaamheden van de verbijzonderde interne controle van het OM inzake de juiste grondslag van de terugbetalingen.</p>	Geen bevindingen
Risico's op onrechtmatige inkoop- en aanbestedings-trajecten, bijvoorbeeld door samenspanning (interne fraude).	<p>Om mogelijke samenspanning in inkoop- en aanbestedingstrajecten te herkennen en te kunnen detecteren hebben wij opzet, bestaan en werking beoordeeld van de maatregelen die Justitie en Veiligheid en het OM hebben getroffen om inkopen en aanbestedingen rechtmatig, waaronder op objectieve wijze, tot stand te brengen.</p> <p>Bij het uitvoeren van controlewerkzaamheden hebben wij onder andere beoordeeld of toereikend bewijs van levering aanwezig is.</p>	Geen bevindingen

Tijdens onze controle van de financiële overzichten van het OM over het jaar 2021 hebben wij geen aanwijzingen voor materiele fraude gevonden.

4 Ondertekening

Den Haag, 15 maart 2022

Auditdienst Rijk

Auditmanager

Bijlage I: Onderzoeksverantwoording

CONTROLE GETROUW BEELD FINANCIËLE OVERZICHTEN

Als eerste onderdeel van onze wettelijke taak controleren wij of de financiële overzichten een getrouw beeld geven van de uitkomsten van de begrotingsuitvoering en zijn opgesteld in overeenstemming met de geldende verslaggevingsvoorschriften. Deze taak vloeit voort uit artikel 3, eerste lid, aanhef en onder a, en artikel 6, eerste en tweede lid, van het Besluit Auditdienst Rijk.

Wij plannen en voeren onze controle zodanig uit dat wij een redelijke mate van zekerheid verkrijgen dat de financiële overzichten geen afwijkingen van materieel belang bevatten. Het materieel belang is bepalend voor de strekking van het oordeel in de controleverklaring. De materialiteit voor de verantwoordingsstaten en de saldibalans als geheel bedraagt 2% voor fouten en onzekerheden bij elkaar opgeteld. Wij zijn er bij onze controle van uitgegaan dat de voorgestelde wijzigingen in de slotwet de goedkeuring van de wetgever zullen krijgen.

Voorts hebben wij onderzocht of de in de financiële overzichten opgenomen andere (niet-financiële) verantwoordingsinformatie niet strijdig is met de financiële overzichten en geen materiële afwijkingen bevat.

Overschrijding van rapporteringstoleranties

Op grond van artikel 3.10 van de Comptabiliteitswet 2016 rapporteert de minister in de uiteenzetting over de gevoerde bedrijfsvoering (bedrijfsvoeringsparagraaf) in het jaarverslag over de comptabele rechtmatigheid van de uitkomsten van de begrotingsuitvoering over 2021. In de bedrijfsvoeringsparagraaf zijn de rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden gemeld die hebben geleid tot overschrijding van de voorgeschreven rapporteringstoleranties.

ONDERZOEK BEHEER

Als tweede onderdeel van onze wettelijke taak onderzoeken wij of de geselecteerde processen van het begrotingsbeheer, het financieel beheer, de materiële bedrijfsvoering en de daartoe bijgehouden administraties voldoen aan de normen uit de comptabele wet- en regelgeving. Deze taak volgt uit artikel 3, tweede lid, en artikel 6, derde lid, van het Besluit Auditdienst Rijk. De normen waaraan wij toetsen zijn op grond van artikel 4, derde lid, van het Besluit Auditdienst Rijk:

- doelmatigheid, rechtmatigheid, ordelijkheid en controleerbaarheid van het financieel beheer;
- doelmatigheid, rechtmatigheid, ordelijkheid en controleerbaarheid van het verwerven, het beheren en het afstoten van materieel;
- betrouwbaarheid en controleerbaarheid van de financiële administraties.

Ten behoeve van het selecteren van de te onderzoeken processen van het begrotingsbeheer, financieel beheer, materiële bedrijfsvoering en daartoe bijgehouden administraties hebben wij de bedrijfsrisico's en de daaraan gekoppelde processen in kaart gebracht.

Auditdienst Rijk
Postbus 20211
2500 EE Den Haag
(070) 342 77 00